

Рейтинговий звіт AZZB 001-012 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	ПАТ «НЕОС БАНК»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	01.06.2007 р.
Дата оновлення:	12.08.2016 р.
Кредитний рейтинг:	uaA-
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «НЕОС БАНК» за 2014–2015 роки та I півріччя 2016 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) «5» – найвища надійність. Банк надійний, мінімально чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних факторів. Ймовірність виникнення проблем із своєчасним поверненням вкладу дуже низька.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу ПАТ «НЕОС БАНК»

Дата	01.06.2007	21.06.2007	12.06.2008	25.11.2008	19.06.2009
Рівень рейтингу	uaBBB-	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaA-
Прогноз	стабільний	стабільний	у розвитку	позитивний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підтверджено зі зміною прогнозу	підтверджено зі зміною прогнозу	підвищення зі зміною прогнозу

Дата	22.12.2010	20.12.2011	01.10.2014	04.12.2015	24.05.2016	12.08.2016
Рівень рейтингу	uaA-	-	uaBBB	uaBBB	uaBBB+	uaA-
Прогноз	стабільний	-	у розвитку	у розвитку	у розвитку	стабільний
Рейтингова дія	підтвердження	призупинення	зниження зі зміною прогнозу	підтвердження	підвищення	підвищення зі зміною прогнозу

Історія рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «НЕОС БАНК»

Дата	24.02.2009	03.06.2010	22.12.2010	20.12.2011	12.08.2016
Рівень рейтингу	5	5	5	-	5
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	призупинення	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «НЕОС БАНК» підтримується:

- високими показниками капіталізації;
- суттєвим обсягом високоліквідних активів;
- прийнятною структурою ресурсної бази за джерелами залучення та за строками користування коштами
- затвердженням стратегії розвитку фінансової установи, що передбачає комплексне обслуговування клієнтів та консервативний підхід до активних операцій.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «НЕОС БАНК» обмежується:

- суттєвим обсягом простроченої заборгованості в клієнтському кредитному портфелі, що негативно впливає на фінансовий результат;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники Банку

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16
Активи, млн. грн.	2739,73	2600,52	511,97	379,14	335,71	298,55	298,63	297,29	146,94
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	1821,13	1562,35	117,53	30,73	61,15	60,64	54,91	53,32	124,77
Кошти клієнтів, млн. грн.	1003,09	814,14	176,19	83,83	85,30	74,08	72,33	85,54	18,35
Власний капітал, млн. грн.	736,39	737,27	137,11	131,21	133,22	124,27	131,23	125,30	127,29
Доходи, млн. грн.	418,71	349,87	401,33	9,24	35,65	47,38	84,27	4,34	16,61
Витрати, млн. грн.	378,02	349,24	999,49	16,28	40,75	61,43	105,39	10,51	20,79
Чистий операційний дохід, млн. грн.	140,28	125,07	-306,83	-22,63	-12,41	-14,81	12,61	-0,93	4,91
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	44,98	9,57	-615,83	-6,56	-4,30	-12,98	-19,73	-6,17	-4,18
Чистий прибуток, млн. грн.	40,69 ¹	0,63 ²	-598,16 ³	-7,04	-5,10	-14,05	-21,12 ⁴	-6,17	-4,18
Доходність активів, %	1,49	0,02	-	-	-	-	-	-	-
Доходність капіталу, %	5,53	0,09	-	-	-	-	-	-	-

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ (7,26 млн. грн.)

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ (183,72 млн. грн.)

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ (440,71 млн. грн.)

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ (19,49 млн. грн.)

Резюме

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НЕОС БАНК» працює на банківському ринку з 1991 року. ПАТ «НЕОС БАНК» є правонаступником ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК КІПРУ». Зміна назви відбулася 16 липня 2014 року згідно з новою редакцією Статуту ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НЕОС БАНК», затвердженого Протоколом загальних зборів акціонерів №49 від 17.04.2014 р., погодженого Національним банком України 03.07.2014 р., зареєстрованого Державним реєстратором реєстраційної служби Головного управління юстиції у місті Києві.

Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях.

ПАТ «НЕОС БАНК» – універсальна банківська установа. 17 квітня 2014 року було закрито угоду між нерезидентами та Bank of Cyprus Group про купівлю 99,77% акцій українського ПАТ «Банк Кіпру». Акціонерами Банку стали фізичні та юридичні особи, в т. ч. нерезиденти, жоден з яких не мав істотної участі в статутному капіталі. У поточному році НБУ погодив набути істотну участь у ПАТ «НЕОС БАНК» фізичним особам-нерезидентам Михайлу Фрідману (36,44%), Герману Хану (23,25%), Пьотру Авену (13,75%) та Олексію Кузмічову (18,10%). Зазначені особи є власниками АВН Holdings SA, що опосередковано через АВН Ukraine Limited володіє 99,9129% акцій ПАТ «НЕОС БАНК».

В червні поточного року склад акціонерів змінився. НБУ погодив набути істотну участь у ПАТ «НЕОС БАНК» фізичним особам Дегоді Андрію Сергійовичу (23,3097%), Артюху Сергію Костянтиновичу (23,3097%), Стольнікову Леоніду Олімпійовичу (23,3097%), Волоху Ігорю Олеговичу (19,9839%) та Шуптару Олегу Володимировичу (10%).

Клієнтами ПАТ «НЕОС БАНК» є приватні особи та суб'єкти господарювання. Їх обслуговування відбувається в Головному офісі та одному відділенні.

Якість власного капіталу Банку прийнятна – основною складовою є статутний капітал, обсяг якого в IV кварталі 2014 року було зменшено, а суму зменшення спрямовано на формування загальних резервів Банку. Збиткова діяльність Банку протягом аналізованого періоду чинила тиск на капітал. У складі капіталу визнано результат операцій з акціонерами. Рівень капіталізації ПАТ «НЕОС БАНК» високий, що забезпечує достатнє покриття кредитно-інвестиційних ризиків та можливості розвитку фінансової установи.

Складовими ресурсної бази були кошти банків та кошти клієнтів. Міжбанківські запозичення було представлено коштами в національній валюті (переважно довгостроковими) та залишками на ЛОРО рахунках. Сальдо за міжбанківськими операціями пасивне.

Портфель коштів клієнтів ПАТ «НЕОС БАНК» протягом аналізованого періоду демонстрував від'ємну динаміку, а в його структурі відбувалися певні перегрупування. Основною складовою станом на початок II кварталу поточного

року були кошти юридичних осіб, за строками користування незначно переважали короткострокові ресурси, за видом валют – національна.

Актуальною була концентрація ресурсної бази Банку за основними кредиторами, депозитного портфеля за основними вкладниками та коштів суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Зважаючи на прогнозованість грошових потоків контрагентів Банку якість ресурсної бази ПАТ «НЕОС БАНК» задовільна.

Скорочення активних операцій Банку призвело до переформатування структури його активів. Клієнтський кредитний портфель, обсяг якого суттєво зменшився, здебільшого сформовано кредитами фізичних осіб. Валютна складова перевищує 93% портфеля. Зважаючи на те, що валютні кредити надано виключно фізичним особам, які не мають валютних надходжень, зазначене, в умовах девальвації національної валюти, підвищило боргове навантаження на позичальників та призвело до погіршення платіжної дисципліни.

Якість клієнтського кредитного портфеля у 2014 році суттєво погіршилася – частка простроченої заборгованості станом на кінець року перевищила 74%. Юридична служба Банку на постійній основі проводить роботу щодо примусового стягнення проблемної заборгованості. Окремі кредити було погашено позичальниками та/або поручителями, або шляхом реалізації забезпечення. Разом з тим, мало місце списання проблемної заборгованості за рахунок резервів, сформованих для відшкодування можливих втрат від активних операцій. У II півріччі 2014 року та I півріччі 2015 року певний обсяг заборгованості було переуступлено з дисконтом третій особі.

Станом на 01.04.2016 р. прострочена заборгованість становила 56%. Проблемна заборгованість за оцінкою Банку відповідала обсягу клієнтського кредитного портфеля. Рівень покриття резервами останнього перевищував 81%. Забезпеченням за кредитами здебільшого виступає нерухоме майно.

Актуальною для Банку протягом аналізованого періоду була концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками та кредитного портфеля суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності.

Портфель МБКід було представлено вкладками (переважно короткостроковими) в національній валюті. В червні поточного року активні міжбанківські операції було згорнуто.

Протягом 2014 року Банком було реалізовано частину необоротних активів, що утримувалися для продажу, а також частину інвестиційної нерухомості. Разом з тим, обсяг неробочих активів станом на початок II кварталу поточного року перевищував 4/5 активів. У травні було реалізовано значний обсяг інвестиційної нерухомості. Високоліквідні активи перевищили 3/4 валюти балансу.

Основною складовою високоліквідних активів протягом останніх півтора роки були кошти на НОСТРО рахунках в інших банках.

Портфель цінних паперів Банку переважно сформовано акціями підприємств управління фінансовими ринками.

Активи та пасиви не збалансовані за строками до погашення належним чином (в окремих періодах невідповідність перевищує 10%), показники ліквідності перевищують нормативні значення НБУ. Зазначений дисбаланс ризику ліквідності не несе.

Обсяг адміністративних витрат відносно валового доходу протягом аналізованого періоду був значним. Ефективність діяльності протягом 2014 року була низькою, а фінансовий результат – від’ємним. На останній чинила тиск переуступка заборгованості третім особам з дисконтом та суттєвий обсяг відрахувань на формування резервів.

Скорочення кредитного портфеля в минулому році зумовило суттєве скорочення процентного доходу, чистий процентний дохід мав від’ємне значення. Крім того, негативний вплив на обсяг чистого операційного доходу мали валютно-курсові коливання та переуступка проблемної заборгованості з дисконтом третій особі. Незважаючи на доходи від переоцінки об’єктів інвестиційної нерухомості та часткове повернення списаної заборгованості, фінансовий результат мав від’ємне значення.

За підсумками 3 місяців поточного року певною мірою ситуація була схожою – чистий процентний дохід мав від’ємне значення, на фінансовий результат чинили тиск валютно-курсові коливання. Відрахування на формування резервів під активні операції були незначними, проте діяльність була збитковою.

Реалізація нерухомого майна, що відбулася у травні поточного року, та інвестиції високоліквідних активів у депозитні сертифікати, емітовані НБУ покращили ситуацію з процентним доходом. Станом на 1 серпня чистий процентний дохід мав позитивне значення. Фінансовий результат за підсумками 7 місяців поточного року був від’ємним, проте обсяг збитку має тенденцію до скорочення.

Зміна власників зумовила переформатування ресурсної бази – обсяг коштів корпоративних клієнтів суттєво скоротився, а питома вага коштів приватних осіб у клієнтському портфелі станом на початок II півріччя перевищила 48%. Крім того, було повернуто міжбанківські запозичення. Банк вчасно та у повному обсязі виконав зобов’язання перед кредиторами.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «НЕОС БАНК» враховує показники капіталізації, структуру та якість ресурсної бази, якість активів та показники ліквідності й ефективність діяльності установи. Клієнтські кошти, обсяг яких у липні поточного року зріс більше ніж утричі, покриваються високоліквідними активами більше ніж удвічі. Основні показники, що характеризують власну платоспроможність установи, перебувають на задовільному рівні. На своєчасність повернення депозитних вкладів надалі значно впливатиме політика Банку щодо проведення активних та пасивних операцій, загальний стан фінансового ринку, операційне середовище, правове поле, а також загальна ситуація в економіці. Наразі операційне середовище залишається складним.

Банк дотримується економічних нормативів, встановлених НБУ. Разом з тим, враховуючи збереження складної економічної ситуації та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками залишатиметься актуальним для Банку.

ПАТ «НЕОС БАНК» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази.

Діяльність Банку протягом 2014–2015 рр. була спрямована на врегулювання проблемного кредитного портфеля та мінімізацію впливу валютних ризиків.

Стратегією розвитку ПАТ «НЕОС БАНК» до 2018 року передбачається нарощення обсягу статутного капіталу, інтенсифікація взаємодії з існуючою клієнтською базою і залучення нових клієнтів в рамках реалізації концепції «дистанційного банку» та формування ресурсної бази, просування «зарплатного» обслуговування, у т. ч., як інструменту збільшення клієнтської бази в роздрібному сегменті та нарощення активів за рахунок кредитування населення та суб'єктів мікро- та малого бізнесу. Зважаючи на зазначене, насамперед, слід очікувати підвищення чутливості Банку до кредитного ризику. Разом з тим, консервативна політика щодо активних операцій та, зважаючи на цільовий сегмент, диверсифікація кредитного портфеля за основними позичальниками нівелюватиме чутливість до кредитного ризику. Акцент на національну валюту як у ресурсній базі, так і в активних операціях нівелюватиме чутливість до валютно-курскових коливань. Інвестиції в високоліквідні цінні папери – депозитні сетрифікати, емітовані НБУ та ОВДП нівелюватиме чутливість до ринкового ризику. Нарощення статутного капіталу сприятиме розвитку фінансової установи та нівелюватиме чутливість до ризиків.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ «НЕОС БАНК» підвищено до рівня uaA–, прогноз змінено на «стабільний», рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) підтверджено на рівні «5».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу рейтингів банківських установ

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу ПАТ «НЕОС БАНК», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16
Активи									
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	138,07	167,13	14,07	8,88	7,54	4,51	3,82	4,99	5,30
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	121,00
Кошти в інших банках	234,22	158,19	108,13	59,72	72,94	56,11	55,05	55,92	3,79
Кредити клієнтам	1812,12	1510,25	108,48	16,85	15,18	14,13	15,58	16,91	16,09
Цінні папери	4,99	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Довгострокові вкладення	319,95	237,44	42,06	22,48	18,98	5,52	208,87	210,64	10,87
Нараховані доходи	107,31	135,11	17,27	7,81	8,42	9,42	10,14	3,47	4,06
Резерви	-128,48	-97,14	-74,66	-12,95	-15,87	-16,97	-21,74	-17,72	-17,18
Інші активи	251,55	489,54	296,62	276,34	228,51	225,82	26,88	23,07	3,00
Разом активів	2739,73	2600,52	511,97	379,14	335,71	298,55	298,63	297,29	146,94
Зобов'язання									
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	946,25	996,15	190,43	153,27	99,44	89,26	82,06	73,61	0,06
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	247,65	176,56	162,91	71,24	74,60	63,78	63,20	75,88	9,40
Кошти фізичних осіб	755,44	637,59	13,28	12,59	10,70	10,30	9,13	9,67	8,95
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	19,71	15,98	1,09	4,34	7,77	7,59	10,54	10,17	0,00
Інші зобов'язання	34,30	36,98	7,16	6,49	9,99	3,35	2,46	2,68	1,24
Разом зобов'язань	2003,34	1863,25	374,86	247,93	202,50	174,28	167,39	171,99	19,65
Власний капітал									
Сплачений статутний капітал	700,64	700,64	126,12	126,12	126,12	126,12	126,12	126,12	126,12
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	50,74	52,78	627,34	627,34	4,50	4,50	31,90	31,90	27,44
Результат минулих років	-67,43	-28,77	-24,68	-616,51	6,72	6,72	-5,81	-26,70	-22,24
Результати переоцінки	11,74	11,99	6,49	1,30	0,98	0,98	0,15	0,15	0,15
Фінансовий результат поточного року	40,69	0,63	-598,16	-7,04	-5,10	-14,05	-21,12	-6,17	-4,18
Разом власного капіталу	736,39	737,27	137,11	131,21	133,22	124,27	131,23	125,30	127,29

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «НЕОС БАНК», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16
Доходи									
Процентні доходи	290,33	261,43	224,96	11,03	14,39	17,89	21,18	2,90	5,63
Комісійні доходи	19,65	20,19	13,47	0,37	0,68	1,02	1,40	0,29	0,55
Результат від торговельних операцій	11,34	-5,44	-5,97	-21,96	-22,21	-22,04	-20,58	-0,63	-0,40
Інші операційні доходи	5,65	21,94	42,92	3,29	22,01	23,60	53,65	1,76	9,28
Інші доходи	45,63	24,87	97,45	4,73	7,22	7,32	7,39	0,03	1,54
Повернення списаних активів	46,11	26,88	28,50	11,78	13,55	19,59	21,23	0,00	0,00
Всього доходи	418,71	349,87	401,33	9,24	35,65	47,38	84,27	4,34	16,61
Витрати									
Процентні витрати	118,90	111,67	94,49	6,71	14,23	19,31	24,44	3,69	6,35
Комісійні витрати	0,97	1,61	1,79	0,09	0,12	0,20	0,35	0,04	0,06
Інші операційні витрати	66,83	59,77	485,93	8,56	12,94	15,76	18,25	1,51	3,74
Загальні адміністративні витрати	131,06	114,51	148,91	6,70	15,68	27,01	34,51	4,72	9,97
Відрахування в резерви	55,98	52,75	286,04	-6,26	-3,02	-1,92	26,46	0,55	0,66
Податок на прибуток	4,29	8,94	-17,67	0,48	0,80	1,07	1,39	0,00	0,00
Всього витрати	378,02	349,24	999,49	16,28	40,75	61,43	105,39	10,51	20,79
Фінансовий результат	40,69	0,63	-598,16	-7,04	-5,10	-14,05	-21,12	-6,17	-4,18